

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Ge. d. g. d. d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.h.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

UITSL. VOOR VERSLAGEN EN ABONN. DOVENETELWEG 57, DEN HAAG TEL. 68.45.41.
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 0176. - 5154

W E E K B L A D

17e jaargang nr. 12

nadruk verboden

1 december 1972

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Vandaag bent U vanuit de zaal aan de beurt om een onderwerp te kiezen. Wat is uw voorkeur?

GENEESMIDDELEN EN GENEESWIJZEN VAN

DE TOEKOMST

Wanneer wij uitgaan van de toestand, zoals die nu is, zouden wij moeten aannemen, dat wij met een steeds toenemende reeks van chirurgische technieken worden gekonfronteerd plus een steeds toenemende reeks merendeels zuiver chemische geneesmiddelen.

De praktijk van vandaag is echter een praktijk, die is voortgekomen uit een maatschappij, die verkeerd van opzet is. Een leefwijze, die voor de mens niet natuurlijk meer is, domineert en veroorzaakt het merendeel van de kwalen, zoals die zich in uw dagen vertonen.

Een geheel verkeerd gebruiken van de aarde en de mogelijkheden daarvan voert tot gevolgen, die de mens steeds weer duidelijker voorhouden, dat hij zo niet kan voortleven. Wanneer hij toch tracht in een onnatuurlijk en door vele middelen voor hem steeds meer giftig wordend milieu verder te leven, wordt hij ziek. Laat mij een voorbeeld geven:

Tuinen, zoals nu gebruikelijk, waarin de planten soort bij soort volgens menselijke smaak gerangschikt zijn, vergen veel onderhoud, tijd, moeite en kunstmiddelen. Er zijn de laatste tijd ook mensen, die planten bijeen zoeken te brengen in een natuurlijk milieu, dus in een samenstelling, zoals zij ook in de natuur zouden groeien.

Tot de grote verbazing van velen blijkt dan, dat hier geen goede verzorging nodig is om de planten in leven te houden, dat geen kunstmest en andere middelen nodig zijn om de planten

in leven te houden.

Er ontstaat een geheel, waarin ook insecten weer te voorschijn komen, waarin opeens planten blijken op te groeien, die men zelf niet geplant had, kortom, een geheel, dat ecologisch gezond en leefbaar is, zodat planten daarin weer volgens hun aard en vermogen natuurlijk kunnen voortbestaan.

Het zal u duidelijk zijn, dat de mens niet zo eenvoudig door een vermengen van oude waarden en samenhangen weer in een voor hem normaal ecologisch verband met de wereld kan worden gebracht. Toch zal een groot deel van hetgeen in uw tijd voornamelijk technisch wordt benaderd, vanuit een ander standpunt bezien en benaderd moeten worden.

Daarom begin ik mijn onderwerp met de stelling: De huidige psychiatrie en het huidige psychologische onderzoek zijn in feite de voorlopers van een geheel nieuwe benadering tot de mens, zijn problemen en kwalen.

Ik denk daarbij een benadering, waarbij geestelijke krachten, sensitiviteit e.d. een veel grotere rol zullen spelen, dan zuivere technieken of meer mechanische, chemische of desnoods chirurgische denkwijzen.

Wanneer wij nagaan, hoeveel van b.v. de niertransplantaties in deze tijd overbodig zou zijn, wanneer men tijdig de persoon in kwestie van bepaalde geestelijke spanningen ontdaan zou hebben en hem een meer natuurlijk dieet zou hebben laten volgen, plus een meer natuurlijke leefwijze zou bijbrengen, zal u opvallen, wat een verandering van benadering kan betekenen.

Indien wij aannemen, dat er op het ogenblik in uw land rond 2000 gevallen zijn, die voor niertransplant in aanmerking komen danwel op andere wijze hun nierfuncties vervangen, danwel aangevuld dienen te zien, dan zou bij een door mij genoemde benadering het getal van degenen, die nog kunstmatige hulp van node hebben, zijn teruggebracht tot rond 70.

Voor deze 70 zal men inderdaad behoefte hebben aan de technieken, zoals die in deze tijd ontwikkeld zijn. Voor de anderen zijn vergaande ingrepen niet meer noodzakelijk.

Een geneeswijze, die zich gaat richten op de mens zelf als geheel, zal als automatisch ook terug gaan grijpen naar de geneesmiddelen, die voor de mens natuurlijk zijn. Men zal trachten in de eerste plaats de mens te helpen een milieu te vinden, waarin hij, zoals hij is en met zijn zwakten, toch gezond zal kunnen bestaan.

Het klinkt misschien vreemd, wanneer je dit zo stelt. Maar realiseer u eens, hoeveel hartinfarcten, maagkwalen en dergelijke voorkomen juist bij mensen, die zich van een z.g. laag sociaal niveau hadden opgewerkt.

Het blijkt, dat deze mensen onder veel groter spanning staan dan anderen, die op een hoger sociaal niveau beginnen in hun leven. Deze laatsten hebben in verhouding veel minder last van de genoemde kwalen als gevolg van hun positie.

Een onderzoek in deze richting bij ambtenaren, dat niet al te lang geleden plaats vond, heeft een praktisch bewijs in deze richting geleverd:

Dit onderzoek vondt plaats in Washington, waar men de werknemers van departementen, in het geheel rond 40.000, heeft nagegaan. Men kwam hier tot de konklusie, dat juist degenen, die van eenvoudige afkomst waren en in een ander milieu dan hun huidig hadden geleefd, zeer grote psychische moeilijkheden

ondervonden. Zij hadden sterk het gevoel zich niet of slechts met grote moeite tegenover anderen te kunnen handhaven. Zij konden niet ontspannen reageren in een hoger sociaal milieu.

Een moderne geneeswijze, die overigens door velen nog wordt verworpen, wordt toegepast ter bestrijding van ouderdomskwalen, reumatiek en de laatste tijd ook tegen kanker. Men gaat daarbij allereerst uit van het standpunt, dat de patient een gezonde leefwijze moet hebben, gezonde beweging dient te hebben. Zijn hygiënische verzorging dient goed te zijn, maar zeker niet overdreven.

Een uitgebalanceerd dieet plus de mogelijkheid voor de patient zich geheel te ontspannen, is, volgens deze inzichten, al $\frac{3}{4}$ van de genezing. Het aantal resultaten, behaald door deze klinieken, die overigens door de gevestigde medici argwanend worden bezien of zelfs hartstochtelijk bestreden, is tamelijk hoog, zeker wanneer wij er rekening mee houden, dat hier vaak gevallen terecht zullen komen, die elders als ongeneeslijk werden beschouwd.

Hier hebben wij een eerste benadering: een geneeswijze, waarbij men uitgaat van het scheppen van meer natuurlijke leefcondities en rekening houdt met de psyche van de patient, waarbij zowel milieu, voeding als beweging zoveel mogelijk worden aangepast zowel aan zijn materiele mogelijkheden als zijn psychische behoeften.

In de praktijk blijkt overigens, dat van deze mogelijkheid ook in toenemende mate elders gebruik wordt gemaakt, ofschoon men de beschreven therapieën gemeenlijk nog afwijzen zal, zij net als niet doelmatig of als te duur.

Ook andere zaken, die verworpen worden in deze dagen, blijken in de praktijk wel degelijk een rol te spelen. Bepaalde mensen zijn sterk sensitief. Zij danken hieraan vaak hun reputatie, zoals chirurgen, die, wanneer er vijf of zes aanzetten mogelijk zijn om een operatie te beginnen, automatisch de benadering kiezen, waarmee men de minste schade aanricht en de operatie het snelste en grondigst zal kunnen afwerken. Wanneer deze mensen beroemd worden, heeft men het vaak vooral over hun techniek, maar het merendeel van hun suksessen danken zij toch mede aan hun gevoeligheid, hun intuïtie.

Een dergelijke intuïtieve benadering treffen wij soms ook aan in huisartsenpraktijken: Er zijn geneesheren, die een patient aankijken en even met de patient praten - meestal niet over diens kwaal. Dan hebben zij reeds gekonstateerd, wat er met de persoon aan de hand is. Eerst daarna beginnen zij over de symptomen en kijken in hoeverre de beschrijving daarvan overeenstemt met hun konstatering. Deze mensen slagen er vaak in in korte tijd 'n in verhouding zeer eenvoudige genezing tot stand te brengen. Zij zijn verder bij hun patienten bekend als dokters, die altijd voor iedereen tijd hebben, terwijl zij toch een zeer groot aantal gevallen afhandelen. Opvallend is verder, dat dergelijke geneesheren veel minder dan anderen hun patienten verwijzen naar specialisten.

Het zal u duidelijk zijn, dat ook de intuïtie steeds belangrijker kan worden, zowel voor dit beroep als voor andere beroepen, waarin men met mensen te maken heeft. Dit is ook noodzakelijk: wanneer uw wereld verder gaat op de wijze, die nu bekend is, lijkt het onvermijdelijk, dat er na korte tijd een steeds groeiend tekort aan werkelijk kundige geneesheren zal ontstaan.

De neiging voorkeur te geven aan mensen met een grotere gevoeligheid, die sneller en rationeler kunnen werken is, ook nu reeds, aanwezig en speelt ook nu reeds bij benoemingen een rol. Dit element, ofschoon niet als zodanig benoemd, heeft een grote rol gespeeld bij de keuze van de medische teams van de Naasa, zowel als bij de benoeming van vergelijkbare medische teams in Rusland, terwijl in China dit element kennelijk van grote invloed was bij het samenstellen van de medische eenheid, die de zorg heeft voor de gezondheid van de topfiguren.

Ofschoon dit zeker niet openlijk is toegegeven, is in deze gevallen niet alleen van technische bekwaamheid uitgegaan, maar heeft men wel degelijk middels bepaalde proeven gekozen voor mensen met grote intuïtieve mogelijkheden.

Ik meen, dat men in de toekomst een dergelijke keuze veel sterker door zal voeren, tot het beschikken over deze mogelijkheid zelfs mede bepalend kan worden voor de mogelijkheid een opleiding te volgen.

In de toekomst zullen wij te maken krijgen met een door gevoeligheden bekwaamere genezer, die juist hierdoor ook beter zal kunnen reageren op zowel de psychische als de fysieke toestand van zijn patiënt.

Juist bij deze gevoelige mensen zal volgens mij een steeds toenemende afkeer ontstaan tegen het gebruik van de vaak wel zeer complexe geneesmiddelen, die de huidige industrie vervaardigt. Zij zullen m.i. in de eerste plaats trachten de toe te dienen medicatie in hoeveelheid aanmerkelijk te beperken in plaats van een de hoeveelheden en variëteit van de toegedien- de stoffen steeds verder op te voeren, zoals nu vaak gepropageerd wordt.

Daarnaast zullen zij volgens mij in steeds toenemende mate voor medicatie de voorkeur geven aan natuurlijke producten, wanneer die verkrijgbaar zijn. Velen van hen zullen volgens mij ook grote nadruk gaan leggen op het herstellen van een juiste sporen en vitaminenhuishouding bij de mens - dus het aanwezig zijn van voor de mens essentiële voedingsstoffen in zijn dieet.

Naar ik meen, is ook dit belangrijk, wanneer wij de toekomstige ontwikkelingen willen voorzien. De neiging om de mens van reserveonderdelen, of een reservemotor te voorzien - denk eens aan dr. Barnard - en hem zo weer in goede staat te brengen, zal m.i. na betrekkelijk korte tijd verdwijnen.

Men zal immers ontdekken, dat blijvende resultaten hierbij in verhouding zo zelden worden behaald, terwijl men in verhouding zo weinig mensen langs deze weg werkelijk kan helpen, dat men dit steeds meer zal gaan beschouwen als een soort prestigie-spektakel, dat met werkelijke geneeskunde maar heel weinig te maken heeft.

Wat op dit gebied gedaan wordt, is, vanuit een technisch standpunt bezien, natuurlijk fantastisch. Maar gezien vanuit het standpunt, dat je zoveel mogelijk alle mensen moet zoeken te helpen, is het in feite niet veel waard. Ik wil U er op wijzen, dat in het geval van Barnard b.v. meer dan 20 patiënten wachtten op de mogelijkheid een reservehart te krijgen. Maar men moest wachten, tot iemand anders zou verongelukkig of sterven, terwijl het hart nog in goede conditie was, voor er een mogelijkheid zou zijn hen te helpen. Wat voor de meesten betekende dat die hulp niet meer mogelijk was. Bovendien dient men zich te realiseren, dat Barnard werkte onder de meest gunstige conditie en daarbij

veeleisend kon zijn t.a.v. het materiaal en de patient. Indien harttransplantatie een standaardtechniek zou worden, zal men niet meer zo kunnen letten op de kwaliteit van de patient, terwijl door de vele aanvragen men ook niet meer zal kunnen zorgen voor een zo goed mogelijke selectie van het ter beschikking komende transplantatiematerieel.

Een ander punt, dat volgens mij ook in de toekomst wel interessant zal blijven, is het gebruiken van kunstmiddelen om b.v. beenbreuken sneller te genezen, verbrijzelde botten te vervangen, beschadigde stukken van aders te vervangen - door plastiek enz.

Ik meen, dat zowel de technieken hiervan als ook de reeks van ter beschikking staande middelen zal worden uitgebreid en voorzie zelfs binnen niet al te lange tijd zelfs de uitvinding van een soort kunstmatige huid, die bij verwondingen en verbrandingen kan worden aangebracht en, vermoedelijk door het verwerken van bepaalde organische elementen in het mengsel, bovendien in zekere mate de zuurstoftoevoer tot de weefsels mogelijk zal maken. Ofschoon ik niet aanneem, dat hierbij een algehele vervanging der werkelijk eigen huid bereikt zal worden, zal men volgens mij hierdoor toch, zelfs bij zeer ernstige gevallen, het huidademoppervlak aanmerkelijk kunnen vergroten.

Dergelijke technische ontwikkelingen zullen nog lange tijd verdergaan en therapeutisch van belang blijken te zijn. Andere technieken, zoals die van de anesthesie - het verdoven - zie ik echter binnen niet al te lange tijd uitsterven.

Men weet nu reeds, dat met hypnose en hypnotische technieken bij vele operaties betere resultaten bereikt kunnen worden, omdat de kracht en het reactievermogen van de patient door deze technieken niet wordt aangetast, terwijl bij langdurige verdoving met de nu gebruikelijke middelen dit wel het geval is. Men zal dus de patient dan ook met injecties e.d. voortdurend stoffen toedienen, die het hart en de bloedsomloop op gang dienen te houden.

Volgens mij is daarom op dit gebied een verschuiving in de richting van hypnose, van behandeling met meer psychische middelen volgens mij onvermijdelijk.

Ik heb ook het gevoel, dat men een geheel ander deel van de geneeskunde binnen niet al te lange tijd op een nieuwe wijze zal gaan benaderen. Ik doel op de tandheelkunde.

Er is op het ogenblik, over de gehele wereld, een behoorlijk tekort aan tandartsen. Wat niet veroorzaakt wordt door het afnemen van het aantal tandartsen, maar door het feit dat er steeds meer rotte gebitten zijn.

De mogelijkheid om inplaats van gebitten - prothesen - het plomberen van tanden enz. vervangende tanden en kiezen aan te brengen van een kunststof, die zonder bezwaren in de kaak ingeplant kan worden, wordt op het ogenblik reeds ontwikkeld. De mogelijkheid, zij het in een experimenteel stadium, is op het ogenblik aanwezig.

Daar de voor de plaatsing benodigde arbeid gelijk blijft, terwijl bij deze vervanging van het eigen gebit voor de patient de omstandigheden gunstiger zijn, o.m. door beter verwerken van voedsel, natuurlijker speekselproductie e.d., neem ik aan, dat wij in toenemende mate te maken zullen krijgen met mensen, die in de eerste plaats bekwame technici zijn. De tandheelkunde zal in toenemende mate een technische zaak worden, terwijl de vast-

stelling in de noodzaak tot behandeling m.i. zal geschieden door de normale geneesheer en dus niet meer door een specialistisch tandheëlkundige.

Mogelijk achten tandartsen dit slechts nieuws. Aan de andere kant hebben zij voorlopig meer dan genoeg werk te doen, zodat zij, wat hun werkzaamheden betreft, wel tevreden kunnen zijn.

De situatie van de verpleging in deze tijd geeft ook te denken. U weet, dat in uw land de verpleging zeer specialistisch is geworden. Voor elke patient zijn er twee bedden en een halve verpleegster, zodat er steeds bedden leeg moeten blijven door gebrek aan personeel, terwijl de verpleging zelf door gebrek aan personeel nogal eens wat te wensen overlaat, ondanks het harde werk van het verplegende personeel.

Daarnaast blijkt men vele kostbare installaties over het gehele land verspreid te hebben, waarbij duplicatie zelfs binnen dezelfde stad eerder regel dan uitzondering is.

Dit vergt niet alleen enorme kapitaalsinvestering, maar bovendien, en dit is erger, een grote spreiding der specialisten, die hiermede werken. Wat betekent, dat overal een specialistisch team aanwezig dient te zijn. Wat weer betekent, dat er in Nederland vaak maar een of twee ziekenhuizen zijn, die voor een bepaalde behandeling een werkelijk eersteklas team op kunnen stellen.

Ik geloof, dat men ook dit in de toekomst wel zal veranderen. Volgens mij zal men steeds meer uitgaan van kleine verzorgingshuizen, waar de patienten heen kunnen worden gebracht en waar hen a.h.w. een eerste behandeling kan worden gegeven.

Waar een meer ingrijpende therapie of chirurgische behandeling noodzakelijk blijkt, zal men de patient overbrengen naar een centraal en op deze behandeling gespecialiseerd centrum. Zo ontstaan er enkele grote medische centra, die tevens als kliniek opereren. Deze centra zijn groot, zodat er maar 1 nodig is voor rond 10.000.000 mensen.

Daarnaast zien wij de kleine verzorgingsunits, die overal kunnen worden opgesteld of gebracht en - dit is belangrijk - grotendeels door leken, door de mensen zelf desnoods, kunnen worden bediend.

In de kleine centra zal een deel van de verzorgingstaak de familieleden toevallen. Hetgeen betekent, dat het deskundige personeel meer tijd heeft voor zijn werkelijke taken en in aantal dus ook kleiner kan zijn, zonder dat dit de patienten schaadt.

Men dient zich overigens ook volgens mij te realiseren, dat een soort klinieksysteem in de toekomst de huisarts zal gaan vervangen. U krijgt te maken met kleine centra, waarin meerdere geneesheren - veelal als team, dus met verschillende specialismen - te samen zitting houden en ook tesamen, waar noodzakelijk, hun patienten bezoeken.

Ook deze ontwikkeling maakt het mogelijk tot een juistere taakverdeling te komen en met minder mensen een betere verzorging voor allen te garanderen.

De mogelijkheid z.g. 2-way t.v. op te stellen, waarbij dus beide zijden zowel zenden als ontvangen plus het feit, dat de mogelijkheid hiertoe in vele landen binnen afzienbare tijd in steden en gebouwen zal worden gebracht, doet mij veronderstellen, dat men in zeer veel gevallen, vooral bij lichtere patienten, een verzorging thuis zal aanbevelen, waarbij de observatie van de patient middels deze t.v. kan gebeuren, terwijl het ook mogelijk is hierdoor instructies te geven.

Ik meen, dat ook in dit opzicht een verandering van opzet zal plaatsvinden.

Wanneer u spreekt over de geneesmiddelen van de toekomst, zal volgens mij een van de belangrijkste daaronder zuivere lucht zijn. Ik denk, dat wij in de toekomst heel vaak een systeem zullen zien, waarbij zuivere, zuurstofhoudende lucht met enige ozon de patient wordt toegevoerd.

Dit versterkt immers zijn eigen levenskracht en levensmogelijkheden, zodat hij als vanzelf gemakkelijker zal genezen. Een ander middel, dat men op het ogenblik nog niet op de juiste waarde schijnt te schatten, is natuurlijk water van hoge zuiverheidsgraad - dus niet door chemicalien e.d. verontreinigd.

In dit verband is het misschien aardig te vermelden, dat binnen 20 jaren waarschijnlijk het zoute water, dat o.m. onder de Sahara gewonnen kan worden, gebruikt zal worden voor baden.

Wel zal men hieraan nog enkele stoffen toevoegen. Het gaat daarbij vermoedelijk om halfeiwitten en mogelijk ook een essence gewonnen uit alga.

Zo ontstaat een bad, waarbij zowel zuivering van het lichaam als een opname van bepaalde stoffen - waaronder o.m. iodine- in juiste verhoudingen door de patient via de huid kunnen worden bereikt.

Deze geneeskrachtige baden zullen vaak als therapie gebruikt worden. Daarnaast zal een eenvoudiger vorm van dergelijke baden in de mode komen, voornamelijk onder stedelingen, die zo een betere huid en een betere pigmentering bereiken. Overigens zal de stadsbevolking over enkele honderden jaren wel een veel kleiner deel van de totale bevolking uitmaken dan nu.

Het gebruik van chemische stoffen voor genezingsdoeleinden valt meer en meer terug. Daarentegen zullen wij, waarschijnlijk reeds binnen rond 10 jaren, ontdekken, dat plantaardige geneesmiddelen veel meer opgang gaan maken.

Hierbij denk ik niet in de eerste plaats aan de vele tissan de kruidenthees, die wel degelijk nuttig kunnen zijn en naast de officiële geneeskunde meer en meer opgang maken. Mijn gedachten gaan in de eerste plaats uit naar plantaardige stoffen en sappen, die op betrekkelijk eenvoudige wijze gewonnen zullen worden in o.m. de regenwouden van de Amazone en bepaalde delen van Afrika.

Deze geneesmiddelen, nu vaak gebruikt door inboorlingen, blijken aanmerkelijk beter te zijn dan de chemische equivalenten daarvan, worden gemakkelijker door het lichaam opgenomen.

Zij hebben bovendien het voordeel, dat zij in veel geringere doses aan het lichaam kunnen worden toegediend en toch volledig effect hebben. Voor het lichaam maakt het een groot verschil uit, of het per dag zeg eens enkele druppels van een plantaardige stof in moet nemen, dan wel zeg enkele malen 5 of 6 tabletten van het een of andere chemische preparaat, waarbij bovendien een groot deel van deze tabletten bestaat uit vulstoffen, die lang niet allen voor een ieder even onschadelijk zijn.

Indien u mij vraagt, of er veel gebruik zal worden gemaakt van geneesmiddelen van dierlijke origine, zo moet ik u antwoorden, dat dit mij altans voorlopig zeer waarschijnlijk lijkt. Zo zullen preparaten van dierlijke stoffen een grote rol gaan spelen in een therapie tegen veroudering, welke elementen van de Frischcellentherapie en de kliertherapie van Woronoff samenbrengt. De resultaten daarvan zullen aanmerkelijk zijn en zullen degenen, die tijdig met de behandeling begint en deze volhoudt, de mogelijkheid geven actief en volledig werkzaam te zijn tot rond het 120e jaar.

Overigens behoeft u voorlopig niet bang te zijn voor veranderingen in de aow, want men is de eerste jaren nog niet zover.

Belangrijk voor de toekomst is dus wel, dat men in staat zal zijn de levenskracht van de patienten te versterken, terwijl men ook in staat zal zijn bepaalde processen van het lichaam te stimuleren. Het tot stilstandkomen van de celvernieuwing en de opeenhoping van afvalstoffen, die veroudering ten gevolge hebben, zal men deels ongedaan weten te maken en dit met merendeels natuurlijke middelen, ofschoon - ik zei dit reeds - hierbij ook dierlijke producten lange tijd een rol zullen blijven spelen.

Verder verwacht ik, dat de psychiatrie voorlopig nog wel een grote rol zal blijven spelen. Toch geloof ik, dat de psychiater als een soort veredelde biechtvader met freudiaanse cultuurkennis langzaam maar zeker plaats zal gaan maken voor een meer algemeen werkende therapeut, die echter wel in staat is de psychische achtergronden te begrijpen.

Naar ik meen, realiseert men zich reeds nu dat veel van hetgeen een psychiater na vele jaren van moeizaam werken uit het onderbewustzijn te voorschijn tovert, door bepaalde middelen bijna onmiddellijk aan de oppervlakte gebracht kan worden, o.m. door op Lsd gelijkende preparaten, plus een suggestieve begeleiding van de effecten daarvan.

Ik vermoed, dat men in de toekomst verder veel gebruik zal gaan maken van een gasvormig hypnoticum, dat reeds nu, maar dan in de oorlogsindustrie, wordt vervaardigd en opgeslagen. Men zal de patient een tijdlang in een aangename ruimte laten vertoeven, waarin dit gas aanwezig is. De mogelijkheid is dan aanwezig de patient juist t.a.v. die punten, die bij de behandeling met lsd-achtige stoffen moeilijkheden veroorzaakten een total-recall te bevelen, waardoor de meeste kwalen, die in het onderbewustzijn zetelen, snel naar buiten kunnen worden gebracht en een snelle genezingsmogelijkheid bestaat.

Ik voorzie, dat men voor dergelijke behandelingen eveneens bepaalde grote centra zal stichten en, de mens kennende, neem ik zelfs aan, dat een bezoek aan dergelijke oorden even populair zal worden als eens het bezoek aan een Kurort.

Het zal volgens mij een tijdlang mode worden dergelijke kuren te volgen, ook wanneer dit in feite overbodig is. Dit zal de uitbouw van voldoende faciliteiten op dit terrein ongetwijfeld in de hand werken, want ook in de geneeswijzen van de toekomst zullen bepaalde modes een rol van belang blijven spelen.

Opvallend is volgens mij daarnaast een steeds sterker op de voorgrond komen van iets, wat op het ogenblik nog wordt gezien als paranormale genezing.

Men is nu reeds zover, dat men in bepaalde medische kringen de paranormale genezer beschouwt als een valide assistent op psychologische grondslag, ook wanneer men verder vaak uitgaat van het standpunt, dat zijn suksessen merendeels te danken zijn aan suggestie, terwijl het geheel van zijn werken gezien moet worden in het psychologische vlak.

Maar men zal ontdekken, dat zeer veel kwalen beter op geestelijke krachten reageren dan op andere geneeswijzen, terwijl zeer veel patienten gemakkelijker geestelijke genezing aanvaarden, dan een meer technische medische behandeling.

Ik ben van mening, dat er over ongeveer 50 à 60 jaren een toenemend aantal paranormale genezers zal zijn - al zullen die dan wel anders genoemd worden - en dat deze genezers dan

ook officieel gediplomeerd zullen moeten zijn. Wat betekent dat hun resultaten getoetst worden en hun werkwijze wordt gecontroleerd. Zij krijgen dan een brevet van vaardigheid eventueel beperkt tot bepaalde kwalen. Zij zullen het merendeel van het huisbezoek en ook het merendeel van de particuliere praktijk overgaan nemen.

Dat laatste vindt u misschien vreemd. Maar vergeet niet, dat de particuliere praktijk, waar een algemene en goede gezondheidszorg bestaat, in feite een luxe is, die hoofdzakelijk geëist zal worden door mensen, die bijzonder veel aandacht voor zich op willen eisen, of om enigerlei wijze niet tevreden zijn met de normale benadering van de dan ongetwijfeld in staatsdienst werkende geneesheren.

Iemand, die als geneeskundige geheel getraind is en dus ook aan eisen van sensitiviteit beantwoordt, zal zodanig grote mogelijkheden hebben en een zo speciale bevrediging vinden in het teamwork, dat hij geen behoefte meer heeft een particuliere luxepraktijk op te zetten, vooral omdat hij het gevoel heeft dit niet te kunnen doen zonder de medewerking van zijn collegae, die echter, zoals hijzelf, in steeds mindere mate geneigd zullen zijn geldverdiene voorrang te geven boven een verantwoordelijk werken aan de gezondheid van allen.

De paranormale genezer echter, die zich dan pas begint los te maken uit een geheel statusloos, ja, soms zelfs achtervolgd bestaan in de maatschappij, zal eerder bereid zijn om geld eventueel of zelfs meer te laten tellen dan resultaten. Onder degenen, die er een luxe praktijk op nahouden, zullen wij overigens heel wat aantreffen, die wel degelijk werkelijke capaciteiten hebben, ofschoon hun prestaties waarschijnlijk niet zullen beantwoorden aan hetgeen volgens hun vermogens in feite van hen geëist zou mogen worden.

Het zijn juist dergelijke mensen, die zich aangetrokken zullen gevoelen tot de mogelijkheid in luxe en aanzien te leven dank zij een particuliere praktijk. Hun cliënten zullen natuurlijk hoofdzakelijk bestaan uit dames, die lijden aan verveling en migraine of mensen, die hoognodig een vakantie voorgeschreven willen hebben. Deze cliënteel, nu vaak het voornaamste inkomen van modedokters, zullen genoemde genezers volgens mij opvangen, zodat zij daarmee aan een bestaande behoefte tegemoet komen en in ieder geval de ernstige genezers ontlasten.

Interessant lijkt mij voor u ook het feit, dat de medische controle, zoals die nu in bepaalde bedrijven bestaat en ook door ziekteverzekeringen gehanteerd wordt, praktisch zal verdwijnen.

Omdat het gehele geneeskundige korps al patiënten onmiddellijk, incl. ziekte, therapie e.d. centraal doet registreren - zodat een ieder overal onmiddellijk over de gegevens voor een patient kan beschikken - is het niet meer noodzakelijk eerst nog eens na te gaan, of iemand wel werkelijk ziek is.

Dit lijkt mij een groot voordeel voor de patient, die daardoor dus minder kans loopt lastig te worden gevallen. Maar het zal ook een grote ontlasting betekenen ook voor de gemeenschap, die nu een groot aantal vaak zelfs kapabele geneesheren afvaardigt om alleen maar te kijken, of de mensen wel echt ziek zijn.

Wat verspilling van een kostbare opleiding en een dwaasheid is. Want in mijn ogen is een geneesheer er niet om na te

gaan of iemand wel werkelijk ziek is, maar om hem te genezen.

Een verder voordeel is volgens mij bij deze centrale registratie, dan op elk vlak, dus ook op het sociale, onmiddellijk en in overeenkomst met de werkelijke behoeften van de patient gereageerd zal kunnen worden, zonder dat een langdurig vooronderzoek en het invullen van vele formulieren de hulp steeds weer te laat doet komen. Volgens mij zal dit alles lopen via een geheel daarvoor bestemd computercentrum.

Interessant lijkt mij ook het feit, dat het merendeel van de konstateringen, die een arts nu persoonlijk moet doen, middels apparaten zullen plaatsvinden.

Naar ik meen zullen er apparaturen ontwikkeld worden - sommigen bestaan reeds, zij het in onvolmaakte vorm, die b.v. in staat zijn over het gehele lichaam de temperaturen te meten, bloedstuwning en druk in verschillende delen van het lichaam te meten, middels straling de werking van organen te toetsen.

Het lijkt mij denkbaar, dat bij een dergelijke apparatuur een soort encephalograaf aanwezig is, die in korte tijd de hersenreacties en werkingen - plus mogelijke beschadigingen - van het zenuwstelsel vastlegt.

Wanneer de patient binnenkomt, beschikt de arts dus onmiddellijk over een encephalogram, een cardiogram en dergelijke gegevens. Voor de behandeling ook maar begint, beschikt de arts dus reeds over een optimaal pakket van gegevens, die hem bovendien de mogelijkheid geven in bijzondere gevallen zijn collega's in het team te raadplegen of voorbereidselen te treffen voor een behandeling.

De geneesheer beschikt dus over meer gegevens, kan juister diagnose stellen en beschikt over meer tijd, zodat hij zich ook bezig kan houden met de psychische achtergronden van elk geval. Dit lijkt mij een voordeel voor beide partijen.

Gezien de wijze, waarop men in uw wereld vreemde stoffen in de atmosfeer, het water enz. in omloop heeft gebracht, moet men in de nabije toekomst volgens mij verder rekenen met een toenemen van de reeks allergische verschijnselen.

U realiseert u waarschijnlijk niet, in hoeverre dergelijke allergieën verantwoordelijk zijn voor vele ziekteverschijnselen in uw tijd. U denkt daarbij voornamelijk aan uitslag, een soort bronchitis e.d. Slechts weinigen realiseren zich, dat ook bepaalde vormen van reumatiek, hevige hoofdpijnen en zenuwkwalen hun oorzaak kunnen vinden in een allergie.

Het onderzoek, dat tot op heden op dit terrein is gedaan, is zeker belangwekkend. Maar men is nog niet zover gekomen, dat men de allergie zonder meer en zonder uitvoerige proeven kan bepalen. Toch worden in uw wereld steeds meer kunststoffen gebruikt en komen er steeds meer chemicaliën in de atmosfeer terecht, die bij mensen allergieën kunnen verwekken.

Reeds nu heeft men echter verondersteld, dat bepaalde z.g. psychische ziektebeelden, vormen van geestelijke afwijking, tijdelijke onbeheerstheid en wereldvervreemding kunnen ontstaan door het inademen van stoffen, waardoor een verstoring van evenwicht der interne afscheidingen wordt veroorzaakt. Men zou hier van allergieën met gedragsbeïnvloeding kunnen spreken.

Wanneer men dit eenmaal met zekerheid heeft vastgesteld, zal men een methode moeten zoeken om dergelijke allergieën snel en doelmatig te kunnen konstateren.

Daarnaast zal men beseffen een milieu te moeten scheppen hoe beperkt ook, waarin de kans op deze vorm van prikkeling afwezig is en dus genezing en onderzoek mogelijk worden.

Men zal centra opzetten, met een geheel beschermd en geëld klimaat enz. om dit te bereiken. Ik denk hierbij aan een enkel centrum per rond 70.000.000 personen, een soort stad, die alleen een gezuiverde atmosfeer heeft - en dus overdekt is, terwijl ook verder alle condities worden geschapen om allergische verschijnselen te voorkomen.

In deze centra zal men de patienten genezen en reeksen van posthypnotische impressieven en suggesties meegeven, waardoor zij zelf hun gevoeligheid beter kunnen beheersen en in staat zijn een onvermijdelijk optreden daarvan te voren te herkennen zodanig dan veelal met eenvoudige maatregelen verder euvel voorkomen zal kunnen worden.

Het gebruik van sera, overal nogal in zwang op het ogenblik, zie ik in de toekomst praktisch vervallen. Wanneer men rekening houdt met de schade, die verschillende inentingingen bij de mens te weeg kunnen brengen, moet ik ook toegeven, dat het voor een ieder beter is, wanneer er niet te veel geënt wordt.

Men kan in de plaats daarvan beter actieve geneesmiddelen stellen, terwijl bovendien een lichaam, dat gezond is en een redelijk niveau van voeding en beweging kent, uit zich een voldoende verweerkracht kent en ook juist zonder inentingingen beter en sneller de nodige antistoffen in zich kan produceren.

De toekomstige geneeskunde zal zeker zich steeds meer gaan richten op het scheppen van een natuurlijke weerstand in het menselijke lichaam, in plaats van - zoals nu gebeurt - steeds weer te trachten op kunstmatige wijze een weerstandsverhoging tot stand te brengen.

Ik denk in dit verband b.v. aan het toevoegen van fluor aan leidingwater om de mensen zo een gezonder gebit te geven. Waarbij dient te worden opgemerkt, dat fluor bij langdurig gebruik van zelf minime hoeveelheden wel een gezond gebit bevordert, maar daarnaast neveneffecten heeft, als b.v. op het beenderstelsel van kinderen. Maar het zal nog wel enige jaren duren voor de deskundigen dit ook weten.

De vraag is nu maar, of het beter is fluor toe te voegen aan drinkwater, dat op zich al minder gezond is, omdat er al chloor aan is toegevoegd om het te ontsmetten. Waarbij dient te worden opgemerkt, dat ook chloor niet bepaald goed is voor het menselijke lichaam, zelfs in dergelijke geringe doses.

Men zal m.i. gaan zeggen, dat deze wijze van handelen berust op een geheel verkeerde benadering en stellen: wij moeten de mens eerder helpen zich zodanig te voeden, dat zijn gebit niet abnormaal kan worden aangetast en hem gewoon en gezond water geven, waarin wel natuurlijke sporen en zouten aanwezig zijn, maar a.u.b. geen toegevoegde chemische stoffen.

Wanneer wij spreken over de geneesmiddelen en geneeswijzen van de toekomst kunnen wij natuurlijk, zoals gemeenlijk in dergelijke gevallen, doorbouwen op hetgeen nu al bestaat. Maar wanneer er geen verandering in de menselijke gedragsnormen ontstaat is er eenvoudig voor de mensheid geen toekomstige geneeswijze, omdat er voor de mensheid eenvoudigweg geen toekomst meer is.

Wij kunnen echter wel aannemen dat de mens zal trachten de huidige misstanden en verkeerde gedragingen te veranderen. Dat betekent echter zeker niet alleen maar een herstellen van het

milieu. Het betekent ook een opnieuw aanpassen van de mens aan het milieu. De mens moet weer leren leven in een natuurlijk milieu, waarin alle voor hem belangrijke belevingen en ontwikkelingen natuurlijk plaats vinden. Hij moet weer leren deel te zijn van een geheel, een levend deel van 'n levende aarde zijn en niet zoals nu een wezen zijn, dat niets van de natuur meer weet en in **betonnen** woestijnen wordt geparkeerd als werkkraft.

Juist daarom heb ik in dit korte en uit de aard der zaak vluchtig beziene onderwerpje getracht u een schets te geven van een geneeswijze, van een methode van genezen, die nogal afwijkt van hetgeen nu gebruikelijk is.

Daarbij moest ik in dit gezelschap en in de mij ter beschikking staande tijd wel oppervlakkig blijven. Maar onthoudt U één ding wel:

Veel van hetgeen nu ongeneeslijk schijnt, blijkt in niet al te lange tijd wel te genezen. Indien ik daarbij een ziekte mag noemen, die het langste als gevaarlijk en ongeneeslijk heeft gegolden, de lepra, zo blijkt, dat deze alleen reeds door het toedienen van voldoende vitaminen tot stilstand gebracht kan worden en in vele gevallen ook zonder verdere middelen men kan komen tot een mate van genezing. Dit dus alleen met voldoende vitaminen.

Zou het dan niet redelijk zijn om aan te nemen, dat door juiste voeding - waarbij dus vitaminen, sporen enz. eveneens behoren - eveneens de mogelijkheid zou bestaan de genezing van kanker te bevorderen, weerstand op te bouwen, waardoor b.v. de vatbaarheid voor t.b. minder wordt en een interne huishouding in het lichaam tot stand te brengen, waarbij de vatbaarheid minder wordt en zelfs ziekten als cholera minder kansen krijgt?

Ik ben er van overtuigd, dat men het lichaam van de mens weer zover op kan bouwen, dat zelfs besmettingen als die met amoeben - parasitair optredende in b.v. het darmkanaal - veel gemakkelijker kunnen weerstaan en de gevolgen daarvan gemakkelijk en afdoender kunnen worden opgeheven.

Ik zou vele afzonderlijke kwalen en de daarbij nu in gebruik zijnde therapieën kunnen geven en toch uiteindelijk terecht komen op een totaalbeeld, dat strookt met de konklusie, die ik u hier reeds heb gegeven. Zodat ik hiermede volsta.

Indien U meent, dat dit onderwerp een verdere uitbreiding van behandeling behoeft op bepaalde punten belicht wilt zien, kun u dit nu kenbaar maken.

x Wat is de toekomst van de homeopathie?

- Hopelijk beledig ik niemand, wanneer ik verklaar, dat deze volgens mij op het ogenblik te zeer een kruising is van wetenschap, bijgeloof en liefhebberij. D.w.z. dat de homeopathie in deze tijd zich dermate gelovig en scherp pleegt te baseren op haar grondstellingen, dat zij aan de fouten en gebreken daarvan voorbij pleegt te gaan.

Indien U zich realiseert, wat ik reeds stelde t.a.v. van het geven van een minimum aan geneesmiddelen in de toekomst, zo zult u begrijpen, dat veel van de beginselen, die nu in de homeopathie een rol spelen, in de toekomst veel uitgebreider en als algemeen aanvaard zullen zijn.

Ik geloof echter niet, dat men dit dan nog homeopathie zal noemen.

Ik meen overigens, dat de naam voor u minder belangrijk is dan het feit, dat de stellingen, die werkelijk waar en belangrijk zijn voor de geneeskunde, eens algemeen zullen worden toegepast in alle gevallen, waarvoor zij gunstig werken en wel als deel van de algemene geneeskunde, niet als een soort afzonderlijke tak, die door de officiële geneeskunde hoogstens wat schouderophalend wordt gezien.

x Wat denkt u van de kristallisaties te Dornach volgens het principe van Steiner?

- De ervaringen, die men daar tot nu toe heeft gehad, maken reeds duidelijk, dat deze therapie niet voor grote uitbreiding en algemene toepassing geschikt is. Zij past zeker ook niet in het door mij beschreven beeld van toekomstige therapie en geneeswijze.

Hoe de onderzoeksmethoden om bepaalde kwalen te constateren zich in de naaste toekomst zullen ontwikkelen, kan ik niet met algehele zekerheid zeggen. Ik kan slechts stellen, dat diagnostische apparatuur van verschillende aard in toenemende mate de diagnostische taak van de arts zal overnemen of vereenvoudigen. Daarmede zou een deel van de waarde van die bloedkristallisatie zijn belang verliezen.

Ik geef echter graag toe, dat wij aan de andere kant in toenemende mate zullen constateren, dat zaken, die op het ogenblik verwaarloosd worden als mogelijkheid e.d., waaronder het beschouwen van afwijkingen in de iris om hierdoor tot een diagnose te komen, in een vorm van mechanische konstatering wel degelijk mede betrokken zullen worden: Je onderzoekt toch zonder moeite alles, waarom dan ook geen rekening gehouden met indices uit delen van het lichaam als de iris.

Vergeet niet, dat hierdoor bovendien ook een veel grotere snelheid van onderzoek mogelijk wordt. Wanneer er sprake is van urineonderzoek. - voorlopig wel een standaardprocedure naar ik meen - zal het onderzoek daarvan zo snel zijn, dat, wanneer je na de plas de zaak weer hebt bedekt, ondertussen de uitslag reeds bijna bekend zal zijn.

Realiseer u, dat men in de toekomst steeds zal zoeken naar die benadering en die therapie, die medicatie, die een minimum aan moeilijkheden met zich brengt en een minimum aan schadelijke mogelijkheden omvat.

Bij Steiner horen wij echter wel bepaalde principes t.a.v. het gebruik van natuurlijke geneesmiddelen. Juist dezen zullen wij ook in de toekomst als een belangrijk deel van de officiële medische wetenschap kunnen aantreffen, dit naast het gebruik van geestelijke krachten en waarden.

Overigens: wij krijgen een periode, waarin ook de astrologische berekening van kwalen en vatbaarheden in de officiële wetenschap een rol zal spelen. Dit zal dan ook middels een komputer gaan. Lang zal dit niet duren, omdat men al snel erwaart, dat de zo verkregen gegevens toch dermate algemeen zijn, dat de onmiddellijke konstatering middels apparaten zoals men die dan heeft, aanmerkelijk sneller, juist en eenvoudiger is.

x Maakt men nog apparaten om prana mechanisch toe te voeren?

- Wanneer u een apparaat hebt voor kunstmatige ademhaling, beschikt u ook over een apparaat, waarvan u terecht kunt beweren, dat het ook prana kunstmatig toedient.

Indien u zich afvraagt, of je hiervoor een aparte machine

kunt maken is het antwoord ontkennend.

Wel bestaat er een mogelijkheid een zekere lading in de lucht te veroorzaken en een nauwkeurig gedoseerde hoeveelheid ozon aan de atmosfeer toe te voegen, wat de opnamemogelijkheid van de mens inderdaad verhoogt.

In de centra, die ik besprak, zal men hiermede wel degelijk rekening houden en er gebruik van maken. Maar dan nog is hier geen sprake van een apparatuur voor toediening van prana, maar ten hoogste van een kunstmatige verreiking van de omgeving met delen van de kracht, die in zijn geheel wel als prana wordt omschreven.

x Gaat dat dan met geluidsbanden?

- Zover mij bekend niet. Geluidsbanden lijken mij in de toekomst heel wat minder belangrijk te zijn dan in uw dagen. Zover ik het kan nagaan, zal men bij dit proces voornamelijk werken met bepaalde eenvoudige stralingsprincipes, die een veel groter frequentiebereik hebben dan een geluidsband ooit kan bevatten, die nauwkeurig regelbaar zijn en bovendien electrisch magnetisch en nop op andere wijzen gestuurd kunnen worden, zodat de betrouwbaarheid hiervan veel groter is.

x Zullen in de toekomst, naarmate het menselijk bewustzijn groeit, ook minder ziektegevallen voorkomen?

- Dit is niet geheel juist, zoals u dit stelt.

Wanneer de bewustwording van de mens groter wordt, zal hij meestal ook in sterkere mate in konflikt komen met zijn leefwijze, zijn milieu en de eisen daarvan. Wat in feite een - zij het tijdelijke - toename van belasting betekent.

U moet dus niet denken, dat een vergroting van bewustzijn zonder meer en onmiddellijk ook een vergroting van gezondheid betekent.

Gezondheid is een kwestie, waarbij vooral innerlijke harmonie een rol speelt. Harmonie is iets, wat je op een bereikt punt kunt vinden, maar dat tijdens verdere ontwikkelingen altijd weer enigszins verstoord zal worden.

x In Amerika heeft men een apparaat ontwikkeld, waarmee een diagnose kan worden gesteld middels stralingen en de trillingen van organen. Is dit reeds feilloos?

- In de huidige vorm is de methode zeker nog niet feilloos, omdat: 1 de waarneming te zeer gebonden is aan interpretatie volgens vaste patronen. 2 De signalen niet feilloos kunnen worden verwerkt en niet altijd volledig kunnen worden gescheiden - wat u bekend zal zijn. 3 Omdat men onvoldoende ervaring heeft in het werken met deze apparatuur.

Wel kunnen wij aannemen, dat hieruit op de duur verdere en betere diagnostische apparatuur ontwikkeld zal worden. Ik zou de nu bestaande apparatuur dus eerder als een tussenfase willen beschouwen.

Overigens worden verschillende soortgelijke apparaten, soms werkende volgens andere principes, op verschillende punten in de wereld ontwikkeld in deze tijd.

x Is Ka3 een toekomstmiddel ter bestrijding van veroudering?

- Tegenvraag: Meent u, dat een regelmatige dosis alcohol een werkelijke oplossing betekent voor een steeds slechter wordend humeur? Toch voelt men zich er tijdelijk beter door.

Op soortgelijke wijze is Ka3 een stimulus voor het organisme, maar in feite een onnatuurlijke, zodat hierdoor de problemen van de ouderdom niet blijvend kunnen worden opgeheven.

x Het is moeilijk een vervanging te krijgen voor fluor. Wat zijn de nadelen dan?

- a. Wij hebben te maken met een kunstmatig - chemisch - product, dat door het lichaam niet zo gemakkelijk weer kan worden uitgescheiden, wanneer er een teveel ontstaat. b. De toediening houdt geen rekening met grote verschillen in dosering door grote verschillen in watergebruik. c. Men houdt er geen rekening mee dat, wanneer fluor in natuurlijke omstandigheden voorkomt, de omringende flora - waarop de fluor inderdaad ook inwerkt - en die voor de voeding mede zal dienen - stoffen bevat, waardoor afscheiding van overdoses mogelijk wordt.

Het is juist het ontbreken van een balans, waardoor dergelijke zaken gevaarlijk voor de mens kunnen zijn. Een natuurlijke balans is voor de mens, die in een stadssamenleving woont, eenvoudig niet te vinden, zodat zijn afhankelijkheid van kunstmatige middelen en daarmee zijn gebrek aan eigen weerstand slechts toeneemt.

x Ik heb gehoord, dat er nog medicijnmannen zijn, die geheel eigen natuurlijke, maar effectieve therapieën hebben ontwikkeld, o.m. tegen beenbreuken, waarbij het bot zelfs tijdelijk zacht zou worden gemaakt en zo gerepareerd. Zal de wetenschap hier nog iets van leren?

- Dat van die botten is mij niet bekend, Maar nu u het zegt, krijg ik opeens een angstig vermoeden: gebruikt men dit middel soms ook op schedels? Het zou een verklaring kunnen zijn voor het grote aantal halfzachte mensen, die zich in de politiek willen begeven.

Vergeef mij. Het is niet netjes om zo een grap te maken, maar ik kon de verleiding niet weerstaan. Ik zou echter wel willen zeggen:

Er bestaan zeker nog vele oerwoudtherapieën en volksmiddeltjes, waarvan men de werkelijke werking nog niet heeft gevonden, maar eens wel vinden zal. In andere gevallen heeft men dergelijke primitieve middelen wel onderzocht en er de werkzame bestanddelen gehaald in de mening, dat hiermede een gelijksoortige therapie op moderne basis mogelijk zal zijn. Daarbij vergeet men, dat bepaalde niet zelfwerkzame bestanddelen voor een juist werken van wel actieve bestanddelen noodzakelijk en zelfs onmisbaar kunnen zijn. Dit met het gevolg, dat de **resultaten**, dat men met het synthetische product vaak resultaten behaald heeft, die sterk afweken van hetgeen men hoopte te bereiken.

Men zal in moeten zien, dat de chemische wetenschap niet in staat is het geheel van de medische wetenschap en kruidkunde praktisch bruikbaar te ontleden en wel om de doodeenvoudige reden, dat zij nog niet voldoende in staat is na te gaan, welke stoffen en mengingen van stoffen aanwezig dienen te zijn om een juist werken van het middel mogelijk te maken en op welke wijze bepaalde eveneens niet werkzame of schijnbaar onbelangrijke stoffen in een geneesmiddel in feite bedøeld zijn om de werkzame stoffen b.v. in hun werkingsduur te richten en te beperken.

Uiteraard zijn dit maar enkele van de punten, waarmee men zich intenser bezig zou moeten gaan houden, maar ik meen, dat dit in de toekomst inderdaad zal gebeuren en geloof dan ook, dat veel van hetgeen nu nog als primitieve geneeskunde wordt beschouwd, later inderdaad geïntegreerd wordt in de medische wetenschap, evenals trouwens de paranormale genezer.

Maar denkt U niet, dat het langzaamaan tijd wordt om te pauzeren? Ik hoop, dat het voor U interessant is geweest en kan U verder alleen nog dit zeggen:

Geestelijke krachten bij genezingen zullen altijd een rol spelen en zullen, naarmate de mens weer harmonischer gaat leven, weer een grotere rol gaan spelen.

In een zeer verre toekomst is een situatie denkbaar, waarin alleen de geestelijke krachten voor genezing worden gebruikt en geen andere middelen meer.

Ik nam echter aan, dat u bij het gestelde onderwerp vooral het oog had op zeg de komende 500 jaren en heb daarop dan ook mijn betoog gebaseerd.

Ik dank U voor uw aandacht. Goeden avond.

-o-o-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden.

Ook in dit tweede deel kunnen wij, gezien de tijd kort, een onderwerp naar uw keuze bespreken.

x Kunt U iets zeggen over de kontakten, die deze wereld heeft met wezens uit de kosmos?

- Er zijn enkele duizenden beschavingen van menselijk of bovenmenselijk peil in dit melkwegstelsel. Daarvan zijn er enkele, die ruimtevaart kennen en ook meerdere, die interstellaire ruimtevaart bezitten.

Soms zijn dergelijke wezens ongelukkig genoeg om ook in de buurt van de aarde te komen. Zij krijgen soms pech en wat doe je dan? Wanneer je tanken moet, tank je. En water is nu eenmaal een kostbaar iets in het al. Het is voor heel veel levende wezens belangrijk, o.m. als stuwstof en voor andere zaken.

Wanneer men op deze wijze zich meerdere malen van water en gas heeft voorzien, wordt men natuurlijk wel eens nieuwsgierig. Dan wil men wel eens zien, wat voor eigenaardige wezens op die planeet wonen.

In vele gevallen komen zij dus naar u kijken op ongeveer dezelfde wijze, waarop u een stam zou willen observeren, die nog in het stenen tijdperk leeft: voorzichtig onderzoek.

Er zijn inderdaad dan ook wel eens een paar ruimtevaarders, die wat rondlopen tussen de mensen, maar dan wel goed gecamoufleerd. U hebt er dus geen last van, omdat u er niets van bemerkt, terwijl zij er waarschijnlijk wel last van hebben, maar die erger er wel voor over hebben om gegevens te verkrijgen.

Er zijn dus inderdaad wel stoffelijke kontakten. Er hebben een aantal landingen op deze wereld plaatsgevonden. In het verleden heeft men zelfs meerdere malen geprobeerd de mensen enkele mededelingen te doen toekomen, maar daarop is door de mensen nooit gereageerd.

Het enig vreemde is mogelijk, dat kort na het ontvangen van een dergelijk teken uit de ruimte in vele landen de mensen opeens veel meer gingen besteden voor een ontwikkeling van de ruimtevaart. Maar dat was, zover ik weet, dan wel het enige resultaat.

Wanneer ik de zaak zo bezie, krijg ik zeker niet de indruk, dat de ruimte vol is van welwillende wezens, die de aarde graag willen bewaren voor de fouten, die de mensen daar voort-

durend maken.

Aan de andere kant blijkt, dat er heel wat denkers zijn - een soort filosofen met telepathische vermogens -, die zich met de wereld nogwel bezig willen houden. Wat begrijpelijk is, want vooral voor een filosofisch aangelegd wezen zijn de ontwikkelingen op aarde nog wel interessant.

Men tracht dan ook wel enige krachten en mededelingen aan de mensen te doen toekomen en soms krijg ik de indruk, dat men er niet afkerig van zou zijn op uw wereld een soort van proefkultuur te stichten.

Maar hoe dit te doen? Men zoekt contacten middels b.v. vormen van radio, maar de reactie is nil. De mensen zijn kennelijk niet in staat het interstellair spotcontact op een zodanige wijze te ontleden, dat zij zouden kunnen begrijpen, wat er gezegd wordt.

Daarna is men het gaan proberen met een vorm van straling, die bij ontvangst op aarde bepaalde geruisen veroorzaakt. Er zijn inderdaad mensen, die dit ontvangen en er het een en ander uithalen. Maar over het algemeen halen zij er niet bepaald uit, wat de afzender er aan bedoelingen in gestopt heeft, zodat ook dit niet bepaald een aanvaardbare methode van contact vormt.

Er zijn enkele wezens, die meenden, dat het contact toch bereikt moest worden. Zij besloten zich voorlopig ergens in het zonnestelsel neer te laten en bovendien enkele voertuigjes met een soort versterker te gebruiken. De versterker is een soort telepathische versterker, wat mogelijk vreemd klinkt, maar toch werkelijk bestaat.

Zij besloten om, na een gemaakt contact, de mensen wat wijze filosofieën toe te sturen en eens te zien, hoe men daarop zou reageren.

Zo gebeurde het. Maar al snel bleek, dat de vertaling van de in telepathische signalen uitgedrukte boodschappen op aarde nogal wat te wensen over liet. Ik zal proberen hiervan een voorbeeld te geven.

De filosoof zendt uit: Denkt er om, groenten zijn belangrijk voor uw leven. Op aarde verstaat men daaruit: Ik zou graag van groenten willen leven, waarop zij als antwoord vragen: Lust je nog peultjes?

Ik kies misschien een wat bespottelijk voorbeeld, maar dergelijke vervormingen komen bij die contacten zeer veel voor. Bovendien zijn er nogal wat mensen, die allerhande fantasietjes over de ruimte hebben en over al, wat daarin zou kunnen gebeuren.

Wanneer die mensen nu net iets hebben gelezen over een ruimteoorlog en de filosoof zendt een boodschap: Denk er om, dat alle geweld gevaarlijk is. Ogenblikken, waarop geweld voor uw gehele wereld vernietigend zouden zijn, komen naderbij Waarmede hij in feite eenvoudig bedoelt: blijf nu eindelijk eens met je handen van atoombommen af, zo wordt dit opgevangen en vertaald: Er is dus oorlog in de ruimte en er is kans, dat er binnenkort hier in de buurt een veldslag plaats zal vinden.

Weer een voor u misschien minder geloofwaardig voorbeeld en toch is dit laatste een van de dingen, die feitelijk zijn gebeurd.

Je moet verder heel goed begrijpen, dat de verhouding tussen een dergelijke filosoof en een mens te vergelijken is met die tussen een zeer primitieve papoea en een missionaris, die alle

technieken beheerst en dezen wil gebruiken om een bepaald geloof aan die mensen te brengen.

Het is duidelijk, dat een dergelijke zendeling met die mensen niet onmiddellijk en rechtuit over zijn doel kan spreken. Wanneer hij begint met te vertellen over Jezus, weet men niet, wat er van te denken. Begint de missionaris over wonderen, dan zeggen de eenvoudige mensen: Laat eens wat zien? Kunnen wij ook zo een machine kopen? Want zij weten niet beter.

Je moet dus zeer primitief beginnen en spreken in de termen van die mensen. Daartoe moet je eerst leren, hoe die mensen leven. Onder de ruimtevaarders zijn wel enkele fanatici geweest, die geprobeerd hebben dit te leren.

Enkelen van hen hebben enige weken door Rusland gedood. Voor zij gearresteerd werden als subversive elementen, zijn zij maar weer vertrokken. Het is duidelijk, dat zij opvattingen daar hebben leren kennen en verschijnselen hebben gezien, die b.v. voor een Amerikaan erg schokkend zijn. Toch werden op deze waarnemingen enkele lessen gebaseerd, die in Engeland ontvangen werden.

Een ander vertoefde ruim twee maanden in zuid Amerika. Hetgeen hij daar leerde omtrent volksaard, toestanden, behoeften werd gebruikt als basis voor een les, die weer in Nederland ontvangen werd. Het gevolg is het ontstaan van verwarringen.

Ik meen dan ook wel te mogen beweren, dat de aarde voorlopig van deze soort contacten niet bepaald veel behoeft te verwachten. Bovendien zijn de mensen op aarde vaak erg ongeduldig en kunnen niet begrijpen, hoe een ruimtevaarder denkt.

Een ruimtevaarder denkt gemeenlijk niet in tijd, zoals een mens pleegt te doen. Hij denkt in afstanden. Wanneer de boodschap doorkomt: Over drie maanden land ik bij jullie, dan bedoelt hij waarschijnlijk: over de tijd, die de zon nodig heeft om dezelfde afstand tussen de sterren af te leggen, als ik in een periode van drie aardmaanden met mijn voertuig pleeg af te leggen.

Waarbij beide partijen vergeten, dat de ander een eigen wijze van tijdsdefinitie heeft. Mensen weten niet, hoe snel een groot ruimtevaartuig zich kan bewegen. De zon loopt veel langzamer. Daarom betekent die periode van 3 maanden ruimtetijd voor de mens vaak vele jaren. De mensen worden dus in hun verwachtingen beschaamd en reageren al snel: zie je wel, het is alles bedrog, er deugt weer niets van....

Wat overigens geen wonder is. Want steeds weer, wanneer een mens beschaamd wordt in zijn verwachtingen, of gekonfronteerd wordt met iets, wat aan zijn verwachtingen niet voldoende beantwoordt, is hij geneigd te stellen, dat het niet deugt.

Praat maar eens met oudere mensen in deze tijd. Zij zullen u verklaren, dat van de jeugd van tegenwoordig niets deugt. Want zij hadden gedacht van de jeugd respect en eerbied te mogen verwachten voor alles, waarin zij, de ouderen, gefaald hebben. En als dat niet lukt, deugt het niet.

Dergelijke effecten zien wij steeds weer in verband met ruimtevaarders e.d. ontstaan. Wanneer ik enkele punten hierover bijeen moet zoeken, zo zou ik zeggen:

De aarde is vele malen bezocht door ruimtevaarders, maar in de meeste gevallen allereerst, omdat dezen bepaalde materialen nodig hadden. Mij is zelfs bekend, dat men onder bepaalde kondities in het verleden op aarde uranium heeft gewonnen, zoals men op uw wereld in het verleden zelfs bepaalde stoffen heeft vervaardigd en vaak water heeft ingenomen.

Ook werden vaak voor verschillende doeleinden zouten gewonnen. Ruimtevoertuigen hebben dit vaak gedaan, tot de aarde zo dicht bevolkt werd, dat je het haast niet meer ongemerkt kon doen terwijl bovendien vele inboorlingen net iets te beschaafd waren geworden om nog aan goden te geloven.

Nadien zijn er wel contacten blijven bestaan, maar toch wel op een minder opvallende wijze. De mensen kwamen zover, dat zij zelf aan ruimtevaart begonnen te werken, eerst naar de maan. Het werd noodzakelijk er zorg voor te dragen, dat de posten van de buitenaardse beschavingen, die hier in de buurt waren, ontruimd en ontmanteld worden. Want daaruit zouden vele moeilijkheden kunnen rijzen, wanneer mensen zo opeens een technische sprong zouden maken, zonder daarvoor ook mentaal rijp te zijn. Zelfs de basis op Venus staat op het ogenblik op de nominatie om binnenkort ontmanteld te worden.

Wat de basis bij Mars betreft: Die ligt in een van de manen en deze zal men voorlopig nog wel even laten bestaan. Want de ruimtevaarders weten heel goed, dat je alleen maar een interstellair voertuig met rots en stof behoeft te camoufleren. De mensen, die het zien, zullen altijd denken: zo groot kan geen enkel ruimtevoertuig zijn, dus is het een natuurlijke maan.

Ik meen echter, dat, naarmate de mensen hun activiteiten binnen het zonnestelsel uitbreiden, de posten van anderen, die zich hier bevinden, zullen worden ontruimd. Overigens zijn die in verhouding zo iets als de reddingshuisjes, die men zo hier en daar in het wad heeft staan.

Want het merendeel van de ruimtevaarders heeft er geheel geen behoefte aan in lijfelijk contact te komen met mensen, die reeds over ruimtevaart beschikken en technisch over vele middelen kan beschikken, maar nog niet de geestelijke rijpheid heeft dezen te hanteren.

Waarmede al het een en ander is gezegd. Maar er zijn ook mensen, die, volgens eigen verklaringen, reeds contacten met ruimtevaarders op aarde zouden hebben gehad. Het vreemde is echter, dat degenen, die deze contacten hebben gehad en ze openbaar maakten, er allen goed aan verdiend hebben. Wat het onwaarschijnlijk maakt, dat hier van werkelijke contacten in de beschreven vorm sprake is geweest.

Verder blijkt, dat voor dergelijke contacten geen objectieve bewijzen bestaan. Wel zijn er subjectieve bewijzen, waaruit men zou kunnen afleiden, dat hier en daar toch voertuigen zijn gestrand. Want ofschoon men officieel graag alle bestaan van Ufo's ontkent, moeten wij toch er rekening mee houden, dat heel wat mensen, waarvan wij weten, dat zij zeker geen onverantwoordelijke fantasten zijn, zo goed als grote menigten, de aanwezigheid van ruimtevoertuigen in de aardatmosfeer hebben gekonstateerd.

Dus de dromen, waarin ruimtevaarders landen op het Rode Plein in Moskou en bij het Witte Huis in Washington om beleefd te vragen, of zij met de aarde handel mogen drijven, waarop zij zich natuurlijk door de inboorlingen laten bedriegen, zijn bedrog. Verhalen van die aard voeren wel een lang en vaak gelukkig leven, maar berusten niet op waarheid.

Zolang de mensheid niet een voldoende geestelijke rijpheid bereikt en verschil leert maken tussen belangrijke en niet belangrijke zaken, tussen bijgeloof en feiten en leert alleen te oordelen op grond van feiten en niet op grond van uiterlijkheden, zal een contact met buitenaardse wezens niet voorkomen.

En zo er door omstandigheden toch een nader contact met buitenaardse wezens in deze tijd zou plaatsvinden, zo kan men er wel van verzekerd zijn, dat dit, zover het de ruimtevaarders betreft, een contact tegen wil en dank is, veroorzaakt voor een ongeval.

De missionarissen met hun opvoedkundige arbeid zullen nog wel even voortgaan met hun pogen, maar ook hier ziet het er volgens mij niet naar uit, dat zij enig reëel resultaat zullen boeken.

Maar ja, de ruimte krijgt in ieder geval voldoende nadruk in uw tijd: iedereen wil ruimte hebben, men wil de ruimte veroveren, men zwamt in de ruimte enz. En bovendien zijn er mensen, die er alles voor over zouden hebben om de ruimte in te kunnen trekken, ook al zijn de kosten van iets dergelijks zo groot, dat zelfs een geheel volk die voorlopig niet kan dragen.

Vooralsintoen dat laatste begrijp ik niet goed: Waarom zou men alle aandacht aan de ruimte gaan geven, wanneer de mensen op aarde er nog niet eens in slagen met hun medemensen waarlijk als mens te leven?

Neem mij niet kwalijk dat ik dit zeg. Maar de mensen lijken mij op deze wijze te willen ontsnappen aan hun eigen werkelijkheid, die zij niet kunnen verdragen en niet willen veranderen.

U kunt mij nu enkele woorden geven, die ik voor u zal proberen te definiëren op mijn wijze.

v e n u s : een planeet met sluiers omhult, maar voor de meeste mensen eerder een vrouwelijk wezen, dat zich van sluiers ontdoet.

k a a r s l i c h t : over het algemeen een primitieve verlichtingsmethode, die nu bij vele mensen primitieve gevoelens op romantische wijze doet opkomen.

k a n k e r : een vorm van celwoekering, die vermeden kan worden door een juiste wijze van leven, ofschoon de mensen dit op dit ogenblik nog niet schijnen te willen beseffen.

m i n i s t e r p r e s i d e n t : spreekstalmeester.

v e r k i e z i n g e n : een methode van volksbedrog, voerende tot zelfbedrog bij degenen, die gekozen worden, waarbij men uitgaat van eigenschappen, die niet aanwezig zijn, mogelijkheden, die niet bestaan en zo komt tot een programma, dat niet uitvoerbaar is. Waarna dit alles wordt saamgevat en omschreven als een regeren op democratische wijze.

Gezien uw aplaus was dit laatste een klapstuk. Maar ik zou nu willen gaan besluiten. En wanneer u na dit alles geneigd bent te stellen, dat de zaken wel erg precair zijn:

Wanneer alle mensen bereid zijn te tonen, dat zij van goeden wille zijn zonder daarbij anderen 't tonen van hun goeden wil en een verdergaan op hun eigen wijze te willen beletten, zal de aarde beter worden, zullen de mensen gelukkiger kunnen leven en zullen vele kunstmatige muren en grenzen weg vallen. De mens leert dan wel weer een volledig menselijk leven te leven en zo te komen tot een menselijk samengaan, waardoor ook het bovenmenselijke, het paranormale in de mens, zijn rechten kan hernemen.

Met welke wijze les het de hoogste tijd is, dat ik U ga verlaten. Dank voor uw vaak luidruchtige aandacht.

Goeden avond.

d.d. 24 november 1972